Ceza Bölümü 2010/32 E., 2010/32 K.

"İçtihat Metni"

Osmaneli İlçe Jandarma Komutanlığı emrinde görevli sanıklar Uzm. J. 1. Kad. Çvş. A. R. P. ile J. Er T. K.'ün, Osmaneli K-1 Tipi Ceza ve İnfaz Kurumunun dış güvenliğinden sorumlu olarak görevlendirildikleri 14.3.2007 günü, hakkında Asliye Ceza Mahkemesinde dava açılan infaz koruma memuru İ.'in, kömür almak için açtığı cezaevinin dış kapısını kilitlememesi sonucu cezaevini temizlemesi için talimat verdiği, hükümlü İ. D.'ın kapının açık olduğunu farkederek kapıdan geçmek suretiyle cezaevi binasından çıkıp ön kapı dış demir parmaklıklarından atlayarak cezaevinden firar ettiği, böylece, A. R. P.'nın, rütbeli personel sıfatıyla cezaevinin dış güvenliğinden başlıca sorumlu kişi olarak, olay sırasında cezaevi ön tarafında nöbet tutan sanık T. K.'ün ise, nöbet gereklerine ve talimatlarına uymayarak, dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı davranmak suretiyle hükümlünün kaçmasına sebebiyet vermek suçunu işledikleri ileri sürülerek, eylemlerine uyan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 294/8. maddesi uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Osmaneli Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 18.4.2007 gün ve E: 2007/86, K: 2007/43 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

OSMANELİ ASLİYE CEZA MAHKEMESİ: 27.12.2007 gün ve E:2007/43, K:2007/95 sayı ile, asker kişi sanıkları, yüklenen eylemin Askeri Ceza Kanunu'nun 140. maddesinde düzenlenen suçlardan olması nedeniyle yargılama görevinin askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle itiraz yolu açık olmak üzere görevsizlik kararı vermiş, dava dosyası 1. Hava Kuvvet Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

1. HAVA KUVVET KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 24.6.2008 gün ve E:2008/475, K:2008/226 sayı ile, jandarma personeli olan sanıkları mülki (idari) görevleri sırasında işledikleri ileri sürülen suç nedeniyle yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, 1. Hava Kuvveti Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca, Mahkememize gönderilmiştir.

Mahkememize gönderilen dava dosyasında, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce 17.11.2008 gün ve E:2008/37, K:2008/37 sayılı karar ile adli yargı yerince verilen görevsizlik kararı kesinleşmeden dava dosyası Mahkememize gönderildiğinden, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1 ve 14. maddesinde belirtilen koşullar oluşmadığından, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yöntemine uygun bulunmayan başvurunun reddine karar verilip dosyanın Mahkemesine gönderilmesinden sonra, dosyadaki eksiklik giderilip, adli yargı yerince verilen görevsizlik kararı kesinleştirilerek dava dosyası, kendisine gelmekle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nca, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler; Ali Cengiz ÖZBEK, Ramazan ÖZKEPİR, Ahmet DURU, Hasan DENGİZ, Bilgin AK, Y. Sezai KARAA'nın, katılımlarıyla yapılan 07.06.2010 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmediği, adli ve askeri yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu anlaşıldığından, esasın incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ'ın adli yargı, Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Sevilay BATIR'ın davanın çözümünün adli yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmektedir.

"Askeri suç" ise öğretide ve uygulamada:

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

Ancak, sanıklar Jandarma Personeli olduğuna göre, Jandarmanın hangi nitelikteki görevler ile görevlendirildiğine ilişkin yasal düzenlemenin göz önünde tutulması, suça konu olayın meydana geldiği sırada yerine getirilmekte olan görevin, Yasa'da belirtilen görevlerden hangisine uygun olduğunun incelenmesi, görevli yargı yerinin buna göre belirlenmesi gerekmektedir.

2803 sayılı Jandarma Teşkilat Görev Ve Yetkileri Kanunu'nun 7. maddesinde, Jandarmanın sorumluluk alanlarında genel olarak görevleri:

ç)Mülki görevleri;

Emniyet ve asayiş ile kamu düzenini sağlamak, korumak ve kollamak, kaçakçılığı men, takip ve tahkik etmek, suç işlenmesini önlemek için gerekli tedbirleri almak ve uygulamak, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin dış korunmalarını yapmak,d)Adli görevleri;

İşlenmiş suçlarla ilgili olarak kanunlarda belirtilen işlemleri yapmak ve bunlara ilişkin adli hizmetleri yerine getirmek,

d)Askeri görevleri;

Askeri kanun ve nizamların gereği görevlerle Genelkurmay Başkanlığı'nca verilen görevleri yapmak,

w)Diğer görevleri;

Yukarıda belirtilen görevler dışında kalan ve diğer kanun ve nizam hükümlerinin icrası ile bunlara dayalı emir ve kararlarla Jandarmaya verilen görevleri yapmak, şeklinde sayılmıştır.

Jandarma Teşkilatı Görev Ve Yetkileri Yönetmeliğinin, "Mülki Görevlerin Esasları" başlığı altında düzenlenen 45. maddesinde, "Jandarma:

a.Halkın can, ırz ve malını korur.

b…

…….

……..

c.Ceza infaz kurumlarının ve tutukevlerinin dış korumalarını sağlayıcı önlemleri alır. Tutuklu ve hükümlülerin sevk ve nakilleriyle muhafazalarını sağlar" denilmektedir.

Dosyanın incelenmesinden, dosya içinde mevcut bilgi ve belgelerden sanık Ali Rıza Pala'nın olay günü cezaevi nöbetçi astsubayı, sanık Turgay Küçük'ün 4 nolu kulede nöbetçi olarak görevli oldukları, bu görevlerin Jandarmanın askerlik görevi ile ilgili olmayıp mülki görevi ile ilgili olduğu anlaşılmıştır.

2803 sayılı Kanun'un 15 ve Yönetmeliğin 186. maddelerine göre jandarma personelinin ancak askeri hizmete ilişkin eylemlerinden dolayı askeri yargıya tabi bulundukları kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, asker kişi sanıkların mülki görevleri sırasında işledikleri ileri sürülen suç nedeniyle haklarında açılan kamu davasının adli yargı yerinde görülmesi ve Osmaneli Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Osmaneli Asliye Ceza Mahkemesi'nin 27.12.2007 gün ve E:2007/43, K:2007/95 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 07.06.2010 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.